Examenul de bacalaureat național 2021
Proba E. d)
Sociologie

Testul 3

Profilul umanist din filiera teoretică

- **Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.**
- **Timpul de lucru efectiv este de 3 ore.**

SUBIECTUL I (30 de puncte)

Írja a vizsgalapra a helyes válasznak megfelelő betűt! Egyetlen helyes válaszlehetőség van.

1. A család szocializációs funkciója biztosítja:
a. a formális kapcsolatokat
b. a pár utódlását
c. a társadalmi értékek elsajátítását
d. a gazdasági jellegű kapcsolatokat

2. A bürokráciaelmélet megmagyarázza:
a. a gazdasági válság megjelenését
b. a nonprofit szervezetek számának növekedését
c. az intézmények szervezését és működését
d. a kultúra társadalmi újrateremtését

3. Makroszociális szinten a vallás szerepe:
a. a kollektív tudat alakítása
b. individuális probléma előidézése
c. az egyén temperamentumának alakítása
d. profitszerzés

4. Az a szervezet, amelynek célja a kormányzási hatalom megszerzése:
a. a család
b. a nevelés
c. a politikai párt
d. a civil szervezet

5. A nevelés alapvető összetevője a:
a. pártrendszernek
b. a társadalom rokoni szerkezetének
c. az igazságszolgáltatás folyamatának
d. szocializációs folyamatnak

6. Amire egy civil szervezet alapoz:
a. a profitszerzés
b. az önkéntes tevékenységek
c. az érdekkonfliktusok
d. a hatalom birtoklása

7. Az iskola egy olyan intézmény, amely biztosítja:
a. az informális nevelést
b. az egyéni tapasztalatszerzést
c. a formális nevelést
d. a szabadidő eltöltésének módjait

8. A demokratikus állam egyik funkciója:
a. a polgárok közti konfliktus ösztönzése
b. a hatalom önkényes gyakorlása
c. az emberi jogok szavatolása
d. más államok ellenőrzése

9. A civil szervezetek:
a. közintézmények
b. saját vezetőik között osztják meg a profitot
c. az állam egyik tulajdonformáját jelentik
d. nonprofit szervezetek

10. Egyszülős családot alkotnak:
a. a házastársak és a gyermek/gyermekek
b. gyermek/gyermekek és egy szülő
c. szülők, gyermek/gyermekek és nagyszülők
d. a családmag és más rokonok

SUBIECTUL al II-lea (30 de puncte)

A. A baloldali oszlopban a szocializáció sajátos fogalmai vannak felsorolva, a jobb oldali oszlopban pedig erre vonatkozó igaz állítások. Írja a vizsgalapra a baloldali oszlop betűinek és a jobboldali oszlop számainak helyes párosítását!

a. megelőző szocializáció
b. társadalmi integráció
c. pozitív szocializáció
d. negatív szocializáció

1. A társadalom által nyújtott modellekkel összhangban levő proszociális viselkedést jelöli.
2. Egy személy, a kora, a vallása vagy fizikai adottságai miatt, egy bizonyos joggal járó haszontól való megfosztászsát jelenti.
3. Felkészíti az egyént élete következő szakaszaira, segíti későbbi, bizonyos társadalmi szerepek hatékonyabb eljátszásában.
4. A szocializációs folyamat közvetlen következménye.
5. A társadalmi normákkal konfliktusban áll, magába foglalja a deviáns viselkedéseket is.

12 pont

B. Olvassa el figyelmesen az alább szöveget:

A társadalom jogosan várja el tagjaitól, hogy a szocializáció eredményeként, a társadalmi szabályokhoz igazodjanak. Azokat a viselkedésformákat, amelyek ebbe a keretbe illeszkednek normálisnak minősítik, azokat viszont bünteti, amelyek az elfogadott mércétől eltérnek vagy ezzel nem egyeznek.

A fenti szöveg alapján válaszoljon az alábbi kérelmekre:
1. Fogalmazza meg a szöveg alapgondolatát! **2 pont**
2. Magyarázza meg, körülbelül fél oldalas terjedelemben, a szövegben megemlített két szociológiai fogalom interakcióba lépésének sajátos módját! **10 pont**
3. Érveljen azon hipotézis mellett vagy ellen, mely szerint *az etnikai alapú előítéletek létezésének szociológiai magyarázata a szociokulturális és gazdasági tényezőket hangsúlyozza*! **3 pont**
4. Mutassa be, arra vonatkozó nézőpontját, miszerint: *a csoportközi érdekek racionálisak, abban az értelemben, hogy a korlátolt erőforrásokért folytatott verseny ellenére, céljaik néha összeegyeztethetők*! **3 pont**

SUBIECTUL al III-lea (30 de puncte)

Válaszoljon az alábbi kérelmekre:

1. Határozza meg a *mintavétel* fogalmát! **4 pont**
2. Nevezze meg a résztvevő megfigyelés két jellemzőjét! **6 pont**
3. Mutasson be körülbelül fél oldalas terjedelemben, amelyben a fogalmakat sajátos szociológiai értelmükben használja, egy összefüggést a *társadalmi szerep* és a *társadalmi kapcsolatok* fogalmai között! **10 pont**
4. Konkrét példával mutassa be, ahogyan *a hagyományos társadalomban egy személy születés által szerzett vagy nyert társadalmi státusa befolyásolja az oktatáshoz való hozzáférését*! **4 pont**
5. Érveljen körülbelül tíz soros terjedelemben azon kijelentés mellett, miszerint: *a kisebbségi csoportokban a csoportszolidaritás és a hovatartozás érzete sokkal erősebb*! **6 pont**